

JUBILEA

Dne 18. července 2008

oslaví 80. narozeniny

paní JARMILA CHYSKÁ
z Velvar.

Vše nejlepší k tomuto životní jubileu přejí

Romana a Jarda s rodinami.

Dne 24. července 2008 oslaví

60 let společného života - diamantovou svatbu

*manželé **Vlasta a Vladimír PRŮŠOVI***

z Velvar.

Do dalších společných let přejí vše nejlepší,

pevné zdraví a hodně spokojenosti

syn Vladislav s rodinou,

snacha Libuše s rodinou.

Blahopřejeme

Zpráva starostky na veřejném zasedání zastupitelstva dne 18. 6. 2008

Vážení zastupitelé, vážení občané,

dovolte mi, abych Vám jako obvykle na počátku jednání zastupitelstva podala zprávu o dění ve městě za uplynulé období.

Pokračovali jsme v projektových přípravách a v přípravách na podání žádostí o dotace na velké investiční akce. Ke dni 30. 4. 2008 jsme podali žádost o dotaci na výstavbu chybějících velkých úseků kanalizační sítě (Malovarská, Nové Uhy, Velká Bučina a Ješín) z Operačního programu Životní prostředí a ke dni 5. 5. 2008 jsme podali žádost o dotaci na výstavbu Multifunkčního centra (kulturního a sportovního) rekonstrukcí a dostavbou bývalého kina, sokolovny a školního hřiště z Regionálního operačního programu NUTS II Střední Čechy. O tom, zda naše žádosti uspěly, nemáme dosud informaci.

Podarilo se nám však získat některé dotace, o které jsme žádali v předchozím období. Z Ministerstva zemědělství jsme obdrželi zprávu, že naše investiční akce Výstavba vodovodu v místních částech Ješín a Velká Bučina byla zařazena do programu financování od roku 2008, je však třeba do 30. 6. 2008 splnit ještě řadu podmínek. Všichni pracovníci městského úřadu vyvíjejí maximální úsilí k tomu, abychom tuto šanci nepromarnili. Z tohoto programu se poskytuje dotace do max. výše 65 % uznatelných výdajů, konkrétní částka není dosud známa. Pokud se vše podaří, mohla by být stavba zahájena již v letošním roce. Plánujeme schůzku s občany obou místních částí, abychom jim poskytli konkrétní informace o realizaci nejen vodovodního řadu, ale i jejich vodovodních přípojek. Vodovodní přípojky si občané budou financovat sami, my jim však pomůžeme, pokud budou mít zájem, při vyřizování potřebných formalit, ať už se jedná o projektovou přípravu, stavební povolení, kolaudaci či geometrické zaměření pro získání věcného břemene.

Z Operačního programu Životní prostředí nám byla přiznána dotace na zateplení mateřské školy ve výši 4,2 mil. Kč. Pro jakou variantu se rozhodneme, to bude předmětem samostatného bodu dnešního zasedání.

Z Ministerstva kultury jsme obdrželi dotaci ve výši 540 tis. Kč na opravu havarijního stavu krovu a střechy nemovité kulturní památky Panské hospody, tato akce byla zahájena již v loňském roce, kdy jsme od Ministerstva kultury obdrželi 1 668 tis. Kč. Na tuto akci přispěl také Středočeský kraj částkou 150 tis. Kč. Oprava Panské hospody se již chýlí ke konci. Byla mnohem náročnější, než se původně předpokládalo. Výrazně horší stav krovu, než ukázaly předběžné průzkumy, a velmi nevhodně provedená minulá výměna střešní krytiny jsou důvodem zvýšených nákladů. Na toto zvýšení však žádnou dotaci nedostaneme a musíme je pokrýt z městského rozpočtu.

Občany Velké Bučiny jistě bude zajímat další postup při opravě kapličky. V loňském roce byl vypracován statický posudek a projekt, ale v podzimních měsících již nebylo možné s ohledem na očekávané nízké teploty stavbu zahájit. Ukázalo se však, že náklady na rekonstrukci budou mnohem vyšší, než se předpokládalo, přesáhnou částku 260 tis. Kč, proto je třeba posílit příslušnou kapitolu rozpočtu. Pokud zastupitelstvo dnes rozhodne, že rozpočet v této kapitole posílí, může firma vybraná ve výběrovém řízení okamžitě rekonstrukci kapličky zahájit. Připomínám, že občané Velké Bučiny na rekonstrukci kapličky mezi sebou vybrali v loňském roce více než 10 tis. Kč, letos jeden občan Velké Bučiny daroval na tuto akci dokonce 30 tis. Kč, všem za to velice děkuji.

Ze Středočeského kraje jsme obdrželi dotaci 116 tis. Kč na „Lanový ráj pro děti“ – jedná se o lanovou pyramidu, která bude postavena v parku za školou poblíž dřevěných prolézaček a houpaček pořízených v loňském roce. Středočeský kraj nám také přispěl na pořádání koncertů z cyklu Dvořákovy Velvary částkou 15 tis. Kč (dalších 15 tis. Kč nám přispěla Nadace Život umělce a 3 tis. Kč Nadace Bohuslava Martinů), na Dům s pečovatelskou službou jsme obdrželi dotaci ve výši 300 tis. Kč a na knihovnu 20 tis. Kč. Prostřednictvím DSO Mikroregion povodí Bakovského potoka obdržíme dotaci 44 tis. Kč na opravu Památníku padlým ve světové válce, který je situován u silnice k Radoviči. Podařilo se nám dokončit Komunitní plán sociálních služeb ve městě Velvary a v pověřených obcích, krajský úřad provedl kontrolu vyúčtování a bude nám přiznána dotace 280 tis. Kč.

Financování obcí je bohužel nastaveno tak, že samy obce mají v rámci tzv. rozpočtového určení daní jen tolik prostředků, kolik jim stačí na běžný život obce, a na investice mnoho nezbyvá. Přitom např. v našem městě není dosud dokončena infrastruktura, jejíž dobudování nás bude stát velmi mnoho sil i prostředků. A to nemluvím o stavu místních komunikací, budov s byty i nebytovými prostory, o budově základní školy a o jejím vybavení atd. Žádná dotace nepokryje celé náklady na akci, vždy je nutné tzv. spolufinancování. Abychom mohli akce realizovat, musíme vytvářet dostatečné zdroje pro financování, ať už prodejem majetku, který je pro chod města nepotřebný a nerentabilní, nebo přijetím úvěru.

Daňové příjmy, tj. podíl na sdílených daních, který dostáváme od státu v rámci tzv. rozpočtového určení daní, na financování všech potřeb bohužel nestačí. Očekává se dokonce, že kvůli poklesu sazeb daní z příjmů poklesnou celkové výnosy těchto daní, a tím i podíl obcí na těchto daních. Parlament přesunul „černého Petra“ na obce a zákonem o stabilizaci veřejných rozpočtů umožnil obcím stanovit tzv. místní koeficient daně z nemovitostí, aby byl alespoň dorovnán očekávaný propad v daňových příjmech – tato problematika je zařazena jako samostatný bod dnešního zasedání.

Podle platné právní úpravy dostáváme v rámci rozpočtového určení daní tzv. podíl na sdílených daních podle počtu trvale přihlášených obyvatel. Poměrně významnou „mezeru“ v daňových příjmech nám proto způsobuje skutečnost, že ne všichni občané trvale žijící v našem městě jsou zde také přihlášení k trvalému pobytu. V současné době se jedná přibližně o 150 občanů. Každý trvale přihlášený občan „přinesl“ do rozpočtu města v roce 2007 cca 7 100 Kč daňových příjmů. Pokud by se přihlásili všichni dosud nepřihlášení občané, zvýšily by se daňové příjmy v dalším roce o více než 1 mil. Kč. Prosím Vás všechny, kterých se to týká, abyste se co nejdříve přihlásili k trvalému pobytu.

Odbor správy majetku v uplynulém období řešil následující záležitosti: rekonstrukci koupelny v bytě čp. 9 po havárii odpadů, vybudování přístřeší pro neplatiče v čp. 31, revize plynového zařízení ve vybraných bytových domech a odstraňování zjištěných závad. Byla dokončena 2. etapa opravy střechy na Zdravotním středisku, celkové náklady činily 700 tis. Kč. Dále bylo vyřešeno odvodnění chodníku a části komunikace v Růžové ulici, byla provedena úprava cesty u ČOV, vyčištěna dešťová kanalizace v Ješíně, provedeny terénní úpravy v areálu Malovarského rybníka. Na některých místních komunikacích byly osazeny nové dopravní značky, byla přemístěna autobusová zastávka u školy z důvodu bezpečnosti žáků, byly vyčištěny okapové žlaby a svody na budově radnice. Po rekonstrukci vlýskové podlahy v obřadní síni a pořízení části vybavení se tato síň opět stala důstojným prostředím pro slavnostní okamžiky v životě občanů – svatby, vítání občánků, předání maturitních vysvědčení, loučení s mateřskou i základní školou.

V dubnu letošního roku rezignovala na svou funkci ředitelka Základní školy Velvary. Neprodleně jsme vyhlásili konkurs, již proběhlo tzv. otevírání obálek, vlastní konkursní řízení proběhne 30. června a 2. července může rada jmenovat nového ředitele nebo ředitelku.

Snažíme se oživit alespoň střed města květinami, ať už se jedná o květinové truhlíky na radnici nebo květinové mísy na náměstí. Navázali jsme spolupráci se zahradnickou odbornicí, která vysadila nejen květiny, ale i řadu stromů, na obnově zeleně ve městě systematicky pracuje. Věřím, že zloději květin již dostatečně zásobili své zahrádky a květinová výzdoba v míších vydrží do podzimu. Letošní jarní teplé a vlhké počasí způsobilo rychlý růst trávy, naše technická četa nestačila trávu sekat tak rychle, jak bychom si přáli, což bylo předmětem stížností mnoha občanů. Pořídili jsme novou výkonnou sekačku a doufáme, že četa již bude údržbu zeleně zvládat. Děkuji všem občanům, kterým záleží na vzhledu města a kteří se kromě své zahrádky starají alespoň o ten kousek zeleně, který mají před svým domem, četa se potom může věnovat jiným úsekům.

Občané města se rok od roku zlepšují v třídění odpadů. V 1. čtvrtletí letošního roku bylo vytríděno 23,2 tuny odpadů, což je o 5,1 tuny více než ve stejném období loňského roku. Od společnosti Ekokom dostáváme za tříděný odpad příspěvek, který nejen že pokryje náklady spojené s odvozem tříděných odpadů, ale ještě přinese malou částku do městského rozpočtu. V 1. čtvrtletí tohoto roku jsme vynaložili na odvoz tzv. separovaných odpadů Kč 54 449,-- z Ekokomu jsme získali částku Kč 74 260,--. Výsledek by mohl být ještě o něco lepší, pokud by si všichni občané, kteří třídí odpad, uvědomili, že nesešlápnutím plastové lahve nebo papírové krabice se kontejner brzy zaplní a další občané již nemají možnost do kontejneru odpad odložit. Bohužel se často stává, že takový odpad končí v klasické nádobě (popelnici) nebo v okolí kontejneru na separovaný odpad. Novinkou v oblasti odpadů je od letošního jara třídění bioodpadů. V letošním roce se jedná o pilotní provoz, po skončení sezóny bude provedeno vyhodnocení a stanoven další postup. Občané se mohli ve stanovené lhůtě do pilotního provozu přihlásit. Ve městě je v současné době 97 speciálních nádob – biokompostérů (55 menších o objemu 120 l a 42 větších o objemu 240 l). Řada dalších občanů projevila zájem až po uzavěrci přihlášek, s ohledem na omezený rozpočet v této kapitole jim však nebylo možné vyhovět.

Velmi nás znepokojuje zvyšující se kriminalita ve městě. Vloupání do rodinných domů, rozestavěných staveb i provozoven a vandalismus nabývají nebývalých rozměrů. Krádeže poklopů, houpaček, konví ze hřbitova, vrat apod. nás velmi znepokojují, ale to, co se stalo v noci z pondělí na úterý nám všem vzalo dech. Zloději kovů odcizili z cca 70 hrobů na velvarském hřbitově kovové vázy, lampičky a dokonce schránky na urny, přitom ještě u řady hrobů poničili náhrobky. Všechny předměty ani nestačili odvézt, byly nalezeny u cesty za hřbitovní zdí. Tato událost je v šetření Policie ČR. Okresní policejní ředitel před časem slíbil, že posílí velvarské oddělení policie, dosud však k tomu nedošlo. Možná nastane doba, kdy budeme muset reálně uvažovat buď o zřízení městské policie nebo o uzavření veřejnoprávní smlouvy s jinou městskou nebo obecní policií na oblast dodržování veřejného pořádku.

Úřad práce v Kladně nám oznámil, že s ohledem na snižující se počet vyplácených dávek je pro něj tzv. kontaktní místo ve Velvarech velmi nerentabilní a uvažuje o jeho zrušení. Občané, kteří budou žádat o dávky státní sociální podpory, budou moci využívat tzv. sběrné boxy, které budou umístěny na radnici. Termín ukončení činnosti ještě nebyl stanoven, předpokládá se konec 3. čtvrtletí.

Město mělo již mnoho let uzavřenou nájemní smlouvu na Velvarský háj, tzv. Velvarák. Protože jsme vyhodnotili smlouvu jako nevýhodnou, rozhodli jsme se ji vypovědět. Přestože byl nájemce požádán, aby do doby ukončení nájemního vztahu pečoval o les s péčí řádného hospodáře a nekácel stromy, došlo k tomu, že nájemce vykácel kus lesa o výměře necelého hektaru. Naše technická četa provedla ihned výsadbu, ale vzrostlý les nám již nikdo nenahradí.

V uplynulém období proběhla řada úspěšných akcí, ať už to bylo Vajíčkobraní, které pořádala agentura Človíček ve spolupráci s Městským muzeem, o. s. Natvrdlí a SEV Javory, tradiční Dědkiáda, kterou pořádal Sbor dobrovolných hasičů, májová zábava pořádaná agenturou Človíček, beseda s moderátorem Karlem Voříškem uspořádaná našimi knihovnicemi či tradiční muzejní noc, kterou připravili pracovníci muzea ve spolupráci s divadelním souborem Scéna z Kralup nad Vltavou. Všichni organizátoři si zaslouží poděkování, věřím, že v podobných akcích budou pokračovat. Velkou radost nám dělají fotbalisté Slovanu Velvary, jejichž dvě mužstva již mají na dosah postup do vyšších soutěží – držme jim palce!

Vážený zastupitelé, vážení občané, děkuji Vám za pozornost a přeji Vám hezkou dovolenou.

Ve Velvarech dne 18. června 2008

Ing. Jitka Linhartová
starostka města

*****

Prázdninové akce ve Velvarech

Kultura

Městská knihovna pořádá Velkou prázdninovou soutěž pro dětské čtenáře – více str. 8

Městské muzeum:

Výstava fotografií Jaroslava Vyšína do 29. července - více str. 10.

V srpnu se zde uskuteční výstava fotografií – Dokument o legendách aneb Po stopách Čecha, Lecha a Mecha“. Zahájení výstavy 6. srpna v 19 hod.

2.8.2008 Pražská brána:

Kateřina Linhartová a Karel Vepřek - vernisáž výstavy obrazů, fotografií, grafik – více letáček

*****

Ostatní

VELVARSKÉ TRHY   sobota 19. července a sobota 16. srpna 2008.

30-31.8.2008 areál Malovarského rybníka - Konec prázdnin a Bartolomějský jarmark - pořádá Agentura Človíček.

Poděkování:

ZÁKLADNÍ ŠKOLA VELVARY

děkuje p.Liborovi Homoláčovi za bezplatný převoz keramické pece z Kralup n/Vlt. do naší školy a městské četě za pomoc při přenesení této pece do budovy školy.

*****

Velké poděkování ze Školní družiny Velvary

Chtěly bychom tímto poděkovat za ochotu a pomoc při zabudování zahradního prvku (houpaček a skluzavky) na zahrádce užívané dětmi ze školní družiny. Základ o rozměrech 8m x 8m nám zdarma vybagroval a zajistil odvoz zeminy pan R. Srb a M. Brejník. Skupina tatínků pak odpoledne provedla začišťovací práce. O týden později, kdy firma prvek dovezla, bylo potřeba vyvážit a usadit konstrukci 6m dlouhou a 140 kg těžkou a zabetonovat kovové patky. Vše už je hotové a děti mohou hned po prázdninách provést zatěžkávací zkoušku. Děkujeme těmto pomocníkům: pánům Křelinovi, Sirotkovi, Štefanikovi, Protivovi, Roziňákovi, Pelichovskému, Novákovi, Peterkovi a Tichému.

Za vychovatelky v ŠD Alena Ježková

*****

Z dopisů pana Jiřího Krejčího

A zase jednou pochvala.

Chodím často do lékárny ve Velvarech, a tak jsem poznal, jak to chodí v této lékárně. Poznal jsem, že paní magistra (majitelka lékárny) má smysl pro humor, rozumí legraci a dovede se smát. Věřte, že tento přístup hodně pacientům pomůže. Navíc z vlastní zkušenosti vím, že paní magistra dovede i dobře poradit a řekne o léku a jeho použití leccos, co Vám nepoví ani lékař. Tož přeji této lékárně hodně spokojených pacientů.

Jiří Krejčí
Domov Velvary

VELKÁ PRÁZDNINOVÁ SOUTĚŽ

PRO DĚTI

V KNIHOVNĚ PRÁVĚ ZAČÍNÁ

V pondělí 30. června odstartovala v knihovně Velká prázdninová soutěž pro děti. Soutěž bude probíhat až do konce srpna a zapojit se můžete kdykoli v průběhu prázdnin. Věříme, že přivítáte další z možností příjemně stráveného prázdninového času a rádi si zasoutěžíte.

Pravidla soutěže :

- Při každé výpůjčce, kterou uskutečníte o prázdniny, dostanete jednu soutěžní otázku
- Můžete si vybrat, zda zvolíte otázku snazší za 5 bodů, nebo těžší za 10 bodů
- Záleží jen na vás, kolikrát o prázdninách navštívíte knihovnu
- Body se vám po celé prázdniny sčítají

Na začátku školního roku proběhne slavnostní vyhlášení vítězů předání cen. Soutěž je určena žákům, kteří v právě uplynulém školním roce navštěvovali první až osmou třídu základní školy. Zkuste věnovat alespoň kousek prázdninového času návštěvám knihovny a můžete vyhrát i vy.

Zdeňka Ortová - knihovnice

P O Z O R
ZMĚNA VÝPŮJČNÍCH HODIN
V ODDĚLENÍ PRO DĚTI

*****

Městská knihovna přistoupila po dobrých zkušenostech z předešlých let ke změně výpůjčních hodin v oddělení pro děti. Tato změna je samozřejmě dočasná a týká se jen právě probíhajících prázdninových měsíců. Hlavní a dětmi vždy vítanou změnou je přidání dopoledních otevíracích hodin v pondělí a v pátek.

PRÁZDNINOVÁ VÝPŮJČNÍ DOBA PRO DĚTI

Pondělí	8.00 - 11.00	13.00 - 15.00
Úterý		13.00 - 16.00
Středa	Z A V Ě R E N O	
Čtvrtek		13.00 - 16.00
Pátek	8.00 - 11.00	

Naše čtenáře určitě potěší, že majitelé čtenářských legitimací mají každý den přístup na internet zdarma po dobu jedné půl hodiny. Roční čtenářský poplatek činí 20,- Kč.

Informace Městského muzea Velvary:

Změna otevírací doby

V termínu od 28.6. do 13.7. 2008 bude otevírací doba městského muzea upravena následovně:

PO - zavřeno

ÚT - PÁ 10-12 13-16

SO - NE 13-17

V sobotu 5.7. a v neděli 6.7. bude muzeum UZAVŘENO.

*****

Výstava fotografií Jaroslava Vyšína

6. června 2008 se v Městském muzeu Velvary konala vernisáž fotografické výstavy Jaroslava Vyšína nazvané "Pod hromovou horou". Výstavu spolu s autorem uváděl pan Václav Frolík, hudbou ji doprovodili žáci ZUŠ Velvary pod vedením pana učitele Adlta.

Hned v úvodu Jaroslav Vyšín prozradil, že k toulkám po poetické a zároveň dramatické krajině Českého středohoří a jejímu fotografování ho inspirovala kniha Čestmíra Berky: Emil Filla. Krajina Českého středohoří a v neposlední řadě též vinná réva pěstovaná na svazích pod Radobýlem.

Večer proběhl v příjemné atmosféře, jen škoda, že si cestu do muzea za poetickými i výtvarně velice zdařilými fotografiemi nenašlo více Velvaráků. Výstava probíhá do konce července a pracovníci muzea zvou tímto všechny milovníky fotografie a přírody a také ty, kdo se jen třeba na chvíli chtějí odpoutat od každodenního shonu. Za dveřmi muzea máte možnost.

Jitka Kůrková, pracovnice muzea

pod hromovou horou
výstava fotografií jaroslava vyšína
volně inspirovaných knihou čestmíra berky: emil filla /krajinou českého středohoří/
zahájení 6. června v 19 hod.
výstavní prostory městského muzea velvary
výstava potrvá od 6. 6. do 29. 7. 2008 | po-pá 9-11 a 12-16 | so 9-12 a 13-17 | ne 13-17

Nad fotografiemi Jaroslava Vyšína

Zdeněk Kuchyňka

Jaroslav Vyšín (narozen 1951) stojí na pomezí profesionální a amatérské fotografie. Od roku 1986 pracoval jako fotograf ve Fotooddělení Poldi SONP Kladno, poté v Okresním muzeu Kladno (dnes Sládečkovovo vlastivědné muzeum v Kladně), ale jeho umělecká tvorba vznikala a vzniká takřkajíc „ ve volném čase“. Naplňuje obsah slova „amatér“ v jeho původním smyslu, je tedy tím, kdo něco dělá s láskou.

Jako ne-Kladeňák jsem se s fotografem Vyšínem setkal až v roce 1994, kdy jsem nastoupil do Kladenských novin, s nimiž on v té době spolupracoval. Od té doby vytvořil k mým článkům, ale i k článkům kolegů Michala Janaty a Martina Soukupa řadu vynikajících reportážních fotografií, třeba o noční službě kladenské městské policie. Zaznamenal na film portréty zajímavých osobností, které v té době přijížděly do Kladna. Jsem ale přesvědčen, že srdci Jaroslava Vyšína byly a jsou nejbližší fotografie, které vyjadřují prchavou náladu krajiny. Fotografování krajiny odpovídá autorovu naturelu. Je spíše ponořen do svého nitra a krajina je právě tím modelem, s nímž může být docela sám. Člověka pouští do svých snímků až postupně. A to jenom tehdy, dokresluje-li náladu fotografovaného místa. To je vidět v jeho zatím jediné samostatné fotografické knize Kladno - Hledání poezie. Mohou se o tom přesvědčit i návštěvníci právě probíhající výstavy v Městském muzeu Velvary, kde autor představuje fotografie z Českého středohoří.

Jako v pohádkách i o osudu Jaroslava Vyšína rozhodovaly tři sudičky, které mu do vínku daly fotoaparát a dar fotografického vidění. Nebylo to ale hned v kolébce, až tak pohádkový přece jen život nebývá. První sudičkou byl na základní škole ve Vinařicích pan učitel Zelenka, který ho naučil zvládat fotografickou techniku a práci ve fotokomoře. O řadu let později, když se vrátil z vojny, do jeho osudu zasáhly zbylé dvě sudičky- fotografové Oldřich Pernica a Josef Fousek, kteří - jak Jaroslav Vyšín doslova říká - „mu ukázali, o čem umělecká fotografie vlastně je.“ Jaroslav Vyšín se ale nevydal cestou jejich napodobování. Pochopil totiž, že si musí najít svoji vlastní cestu, protože jedním z hlavních rysů umění je jeho opravdovost. Každým dílem, které vytvoříme, říkáme- nebo bychom alespoň měli říkat- všem kolem sebe: „Takhle vidím svět já a nikdo jiný.“ Fotograf Josef Sudek, když dostal na matnici svého velkého fotoaparátu tu správnou konstelaci tvarů, světel a stínů, říkal: „ Hudba hraje.“ A stejně „hraní hudby“ slyším i já před Vyšínovými fotografiemi.

Autor článku PhDr. Zdeněk Kuchyňka je ředitelem Sládečkova vlastivědného muzea v Kladně.

*****

Víte, že platnost papírových dvacetikorun a padesátihaléřových mincí končí v srpnu letošního roku?

Bankovní rada České národní banky rozhodla o ukončení jejich platnosti k datu 31. srpna 2008, takže od 1. září s nimi již nebude možné platit. Výměnu bankovek a mincí by od 1. září 2008 do 31. srpna 2009 měly provádět všechny banky provádějící pokladní operace a Česká národní banka. Česká národní banka by pak měla přijímat a měnit neplatné bankovky a mince ještě po dobu dalších pěti let, tedy do konce srpna 2014.

red.

Cífka a Fencl na Kozelcích

Každá obec má ve svém katastru tzv. místní názvy, které opravdu většinou znají jen místní a někdy ani ti ne. Je to ale věc praktická, jak jinak přesně určit nebo se domluvit, kde se co v několika stovkách hektarů nachází. Někdy je význam místních názvů docela jasný a srozumitelný, jindy už ani kroniky a nejstarší pamětníci nedovedou určit, jak které pojmenování vlastně vzniklo.

Jedním z takových míst, kde je význam názvu neurčitý, je malý zalesněný prostor na pomezí sazenského a chrzínského katastru, kde se říká „Na Kozelcích.“

Na turistických mapách je v tomto místě vyznačen malý křížek. Zajímalo mě, co to vlastně znamená, ale prakticky nikdo v Sazené, na Chržíně a v okolních vesnicích neví co, proč a odkdy se tam vlastně nachází.

Vypravil jsem se tedy na toto místo, abych ten záhadný objekt podle mapy našel. Bylo to ale nesmírně těžké, protože celý prostor je zarostlý trnitými křovinami a plný neuvěřitelného množství odpadků. Až jsem měl dojem, že nejmíň za posledních deset let do těchto míst kromě zemědělců, myslivců a mě přišli jen samí bordeláři. Nepochopil jsem ale, proč ti poslední své odpadky vláčeli tak dlouhou a obtížnou cestou, když je mohli pohodlně vyhodit na daleko přístupnějším místě.

Po delším hledání jsem přece jen našel malý pomníček s vytesaným zašlým nápisem:

**ZDE PADLI V HRDINNÉM
BOJI PROTI NĚMCŮM
ZA SVOBODU SVÉHO NÁRODA
10. KVĚTNA 1945
VÍTĚZSLAV CÍFKA Z UH
ANTONÍN FENCL ZE SAZENÉ
VĚNUJÍ KOLEGOVÉ
KONSTRUKCE AVIA**

Sazenský rodák Václav Fencl, který nyní žije v Kralupech nad Vltavou a často také píše do Zpravodaje o archeologii (ale není s padlým Fenclem příbuzný) na to vzpomíná:

„Z vyprávění vím, že části Němců se na samém konci války podařilo rozprchnout po okolí. Proto byla část mužů z okolních obcí i ze Sazené ozbrojena puškami a v dvoučlenných hlídkách měli procházet okolí. To se stalo osudným Antonínu Fenclovi ze Sazené a Vítězslavu Cífkovi z Uhů, kteří šli směrem ke Kozelcům. V úvozové cestě vedoucí z Chržína směrem k dnešnímu letišti byli přepadeni skupinkou Němců a zabiti.

Po válce byl těmto dvěma obětem na tomto místě postaven malý pomníček.“

Sazenská kronika tuto událost popisuje takto:

„10.V. Dopoledne několik občanů sazenských stíhalo německé ozbrojené vojáky. Od nich se oddělil Antonín Fencl čp. 50 a Vítězslav Cífka čp. 4, došli z polní polohy „Loucká“ zvané k silnici Ledčice – Budihostice k místu, kde je palouček kolem dokola zarostlý trnkami. Tam bylo 12 ozbrojených Němců schováno a ti je napadli. Statečně se bránili a volali o pomoc, ta přišla pozdě. Cífka byl zastřelen, Fencl utlučen. Přispěchali lidé a všech 12 Němců zabili.“

„12.V. Odpoledne měli na Chržíně pohřeb Vítězslav Cífků 27 let a Antonín Fencl 53 roky.“

Vyptával jsem se i dalších sazenských pamětníků, ale událost skoro upadla v zapomnění. Dozvěděl jsem se jen to, že mladší z obětí byl opravdu z rodiny Cífků z Uhů, ale v té době bydlel v Sazené u příbuzných. Byl to prý velice nadaný konstruktér pražského podniku Avia, a proto také jeho spolupracovníci nechali na místě této tragedie postavit malý pomníček.

I když je pomníček už v chržínském katastru, vyzval jsem sazenké, zda by se mnou a s mojí ženou nešli vyčistit a upravit místo, kde v prvních dnech míru tak nešťastně zahynuli sazenští občané. Nečekal jsem velkou odezvu, ale kupodivu se přihlásili čtyři z mladší sazenké generace (dva zastupitelé a dva Sokoli) a společně jsme místo vyčistili od křovin a nepořádku. Rádi bychom ještě zajistili opravu samotného pomníčku a zašlých nápisů na něm.

Nyní už je tedy toto pietní místo důstojně upraveno a řada sazenkých se tam vypravila na hezkou vycházku. Kdyby někdo toto místo hledal na mapě nebo s nyní tak moderní GPS, najde ho v souřadnicích 50°18'45.895"N, 14°14'27.263"E.

Sazená, červen 2008

Ing. Rudolf Votruba

* * * * *

ZKO 294

Základní kynologická organizace 294 –Střelnice se ze Strachova stěhuje

ZKO 294 všem příznivcům kynologie,
kteří v letech 2005 až 2007 navštěvovali námi pořádané akce na cvičišti na Strachově:

- Kurzy základní poslušnosti
- Kralupská t'ápota
- Memoriál Karla Grünwalda
- Voříškiáda

oznamuje,

že s platností **od září 2008 působí na novém cvičišti ve Zlosyni** /bývalé fotbalové hřiště/.

Potěšující zprávou je, že ve všech těchto tradičních akcích budeme nadále pokračovat.

První hodina kurzů základní poslušnosti se bude konat v sobotu 6. 9. 2008 od 9 hodin.

Srdečně zveme všechny zájemce na tuto první, nezávaznou, hodinu. Přihlášky ke stažení a další informace naleznete na www.zkokralupy.estranky.cz

Případné dotazy Vám zodpoví p. Michal Řepa (732 771 194) nebo sl. Andrea Křivánková (602 350 989).

*****

Daruji dva mladé osmáky degu, i jednotlivě.
K odběru po 21. červenci 2008. Bližší informace Jitka Kůrková
tel. 721 616 355.

Obě družstva Sn Velvary hrála velmi ofenzivní fotbal

Za veleúspěšnou sezónou fotbalových družstev dospělých Sn Velvary se ohlížím z pozice fanouška, který navštívil většinu zápasů A i B mužstva na domácím hřišti. Oba mančafy předváděly po celou sezónu velmi ofenzivní kopanou včetně pohledných akcí. Ne nadarmo nastřílely ve svých skupinách vždy nejvíce branek ze všech týmů. Co mne však velmi překvapilo byl fakt, že obě družstva mezi sebou spolupracovala a vzájemně si půjčovala hráče, což v minulosti příliš nebývalo. Nejlepší fotbal v okrese se hrál ve Velvarech, to nikdo nezpochybní! Odměnou je postup do krajského i okresního přeboru. Vyšší třídy hrají pouze obě družstva SK Kladno, z nichž to prvoligové se zachránilo až v posledním kole.

Hoši, ještě jednou díky za krásnou sezónu. Díky trenérům a vedení družstev, díky celému výboru oddílu a všem fanouškům ! Díky sponzorům a na prvním místě F. Blažkovi, bez jehož injekcí by velvarská kopaná byla asi někde jinde. Fanoušci by měli být na našem krásném stadionku více slyšet, což by hráče ještě více povzbudilo. Příští rok slaví oddíl 90 let organizované kopané ve Velvarech. Což takhle přidat nějaký další dárek?

Libor Šulc

V. Fencel: **Bronzový býček a Germáni na Velvarsku**

Poslední Keltové odešli z naší země před počátkem našeho letopočtu kamsi do Panonie, jak nazývali Římané tehdy území dnešního Maďarska. Na jejich místo přišli noví obyvatelé, germánské kmeny.

Jsme v časech, o kterých již existuje řada písemných pramenů. Římští letopisci píšou o válkách Markomanských /166-180 n.l./, o linii, kterou proti vpádům bojovných Germánů budovali římscí císaři na Rýně a Dunaji.

Víme i o tom, že Římané později najímali germánské bojovníky do svých armád. Poprvé se píše i o území dnešních Čech, kde leželo sídlo germánského svazu vedeného Marobudem.

Stopy po pobytu Germánů v prvních čtyřech stoletích již našeho letopočtu z našeho regionu jsou poměrně četné. Jejich žárové hroby se našly ve Velvarech na Uhách i v Nových Uhách a Černuci.

V některých z nich se objevují i luxusní předměty, vyráběné tehdy na území římské říše. Našly se, ale i mince, ražby několika římských císařů. To vše se sem dostalo nejpravděpodobněji jako součást lupy po vpádu Germánů na území některé z římských provincií. Nebo si tyto předměty koupil za vyplacený žold nějaký germánský válečník, sloužící tenkrát v římské armádě. Některé luxusní předměty se k nám pak mohly dostat i prostřednictvím obchodu.

Nezajímavější nález pochází z katastru Černuce. Zde, v místě zvaném „Na Skaličkách“, domkář Plachý, na konci 19. století lámal kámen. Při odklizení hlíny často přicházel na místa, kde byly žárové hroby obložené kameny. V nich celé nebo rozbité nádoby. Také jehlice, bronzové i železné kroužky a další kovové předměty.

Nevěnoval tomu pozornost a odvezl vše i s vykopanou hlínou někam na pole. Jednou našel v urně s popelem zbytek plechové sošky býčka a zdeformovaný železný meč. Nějakou dobu si pak s torzem sošky býčka na návsi hrály děti.

Naštěstí se o tom nálezu včas dozvěděl tehdejší černucký řídící učitel Karel Kusý. Ten rozpoznal význam nálezu a zachránil jej. Díky němu se teprve pak ocitl tento unikátní předmět konečně ve sbírkách Národního muzea v Praze. Tehdejší učitelé ostatně zachránili řadu pravěkých předmětů. Kolik lidí by se dnes asi zachovalo stejně? Nález je o to cennější, že z území Čech je znám pouze jeden podobný předmět.

Při bližším zkoumání se zjistilo, že býček má tři rohy. Takovéto sošky uctívali vyznavači prastarého, původem egyptského kultu boha Apise.

Tento kult se později rozšířil i do dalších částí Římské říše, zvláště pak na území dnešní Francie.

Snad právě v některé z římských provincií, byla soška býčky uloupena z domácího oltáře a jako válečná kořist doputovala až do místa, kde dnes stojí Černuc.

Následný archeologický výzkum přišel pozdě. Zjistilo se tehdy, že pohřebiště bylo bohužel prakticky již zcela zničeno. Na sousedním pozemku se z něj podařilo objevit jen jeden, poslední žárový hrob.

Ve velvarském muzeu se nachází i několik římských mincí, které byly nalezeny také někde na katastru Černuce.

Další unikát je tentokrát přímo z Velvar. Pochází také z některého ze zničených žárových hrobu z téže doby. Je jím železná spona ve tvaru skákajícího delfina.

Díky pozornosti našich předchůdců a jejich pochopení pro záchranu pravěkých památek, můžete dnes v Městském muzeu ve Velvarech vidět tyto a další nálezy z té doby. Jako třeba nádobu, která sloužila jako urna pro popel některého z příslušníků nám neznámého germánského kmene. Železné spony na šaty, mince a další předměty.

torzo bronzové sošky býčka z Černuce

*****

Dr. Rudolf Čermák: Velvary před a v začátku třicetileté války (pokračování)

Pravomoci purkmistrově podléhal rychtář, jehož působnost byla celkem totožná s funkcí nynějšího policejního komisaře. Ve Velvarech rychtář nerozhodoval ani o nejmenších přestupcích, ježto moc soudní náležela soudu konšelskému. Pravou rukou rychtářovou byl posel právní, též biřicem zvaný, (nynější strážník). Manželka jeho pečovala o úklid v radní kanceláři a o výživu vězňů. Kata vlastního Velvary nikdy neměly, vypůjčovaly si jej z Roudnice, Slaného i z měst Pražských. Mistru popravčímu či ostrého meče bylo svěřováno alespoň jednou do roka za odměnu 30 grošů vyčištění rynku a ulic od nejhrubších nečistot. Menší trápení vězňů, na př. přiložení palečnic vykonával i posel právní. Úřad purkmistrovský byl dobře honorovaný; ještě skvělejší byly vedlejší příjmy, o které se purkmistr dělil s úředním personálem, jako za vklady do knih, kšafty, za rozhodnutí právní, za udělování práva měšťanského. Řehoř Vokoun z Vokounštejna, bohatý synek pražský, zaplatil za právo měšťanské ve Velvarech pro obec 50 kop, tj. 3000 Kč, pro konšely a úřednictvo 10 kop, t. j. 600 Kč.

Finance obecní byly na začátku války dobře upraveny. Roční celkový příjem 1500 až 2000 kop míš. převyšoval značně vydání, nemohly být dluhy obecní řádně býti spláceny. Během války, ač zaváděny byly různé nové dávky, klesl až na 600 kop; byl menší než vydání. To ovšem vedlo k odprodávání obecního majetku, zadlužování obce a postupné finanční zkáze.

Úřad konšelský byl obnoven r. 1617. Primátorem stal se Nykodem Beneš, hlava bystrá, bývalý písař a bakalář, jenž byl rodákem litoměřickým. Do Velvary přišel r. 1596, záhy bohatě se oženil s vdovou Klímovou, vzdal se písařství a brzy stal se radním pánem. Nebyl mezi radními sám s akademickým vzděláním, byli též konšely Pavel Stříhanovský a Pavel Libertin, bývalí oficiálové školní. Dále v radě vynikali Řehoř Vokoun z Vokounštejna, pocházející ze zámožné rodiny pražské, a Jan Galli, písař radní. – Písař, ač byl úředníkem městským, mohl se státi konšelem, tedy i purkmistrem, tím pak i vlastním představeným; tento zvláštní poměr ovšem dnes těžce chápeme. Rychtářem městským byl Jiřík Šídlo, povaha neklidná, prudká; jak z různých poznámek v manuálech patrné, nevynikal nijak ryzostí povahy. Že býval, než se stal rychtářem, častým hostem v městské věznici, nebylo mu příhanou. Dostati se do vězení bylo tehdy velmi snadným a nebylo snad primátora neb purkmistra, jenž by alespoň v mladších létech nebyl se několikrát seznámil s městským vězením, jež bylo buď studené, tj. ve sklepech, nebo teplé s okny do ulice (teplému říkali tenkrát „Káranka“). Ba jest v knihách i několik případů, kde konšelé poručili rychtáři, protože nezamezil rázně různé noční výtržnosti, aby sám sebe na 24 hodin do šatlavy zavřel!

V ohledu náboženském byli velvarští pod obojí; člověk pod jednou byl ve Velvarech bílou vránou. Roku 1619 přijímán byl za měšťana Václav Sedlecký, který byl pod jednou; i přijat pouze s podmínkou, že od náboženství pod jednou odstoupí a s ostatními měšťany v náboženství se srovná. Kostely sv. Kateřiny i nový sv. Jiří byly vyzdobeny v duchu náboženství pod obojí. Ale měšťané, ač hlásali o sobě, že jsou utrakvisty, ve skutečnosti byli luterány, tj. patřili ke konfesi augsburské. Těžko na první pohled bylo se v tom vyznati. První do očí bijící známkou bylo, že kněží pod obojí nesměli se ženiti, právě tak jako kněží podjednou. Ve Velvarech byl pak děkan ženatý již roku 1572; nebyl tedy pravým utrakvistou, ale luteránem. R. 1599 prodali Velvarští monstranci na zaplacení nové klensy kostela sv. Kateřiny, děkanové slouživali již mše bez ornátů. Obyvatelstvo klidně novoty snášelo, jemu byly lhostejné, jen když se přijímalo pod obojí, neboť v něm vidělo jádro učení Husova; o ostatní se valně nestaralo a nejevilo také žádné velké náboženské horlivosti. Důkaz toho, že neplatilo rádo a ochotně desátků svým děkanům. Stálé klesání příjmů děkanských přivodilo, že děkani se ve Velvarech nezdrželi a rychle se střídali.

Teprve tlak vyvolaný protireformací vyvolal protitlak!

Zdá se, že obyvatelstvo ve vesnicích bylo konservativnější než ve městě, neboť tak snadno nepřivykalo novotám náboženským. Ve Velvarech byly četné domy, jež zvány kněžskými, poněvadž patřily farářům z okolních vesnic jako z Kmetiněvsí, Vraného, Minic, Račiněvsí atd. Takými domy byla č. 3, 110, 125, 202 aj. Ve vesnicích netrpěli totiž osadníci svému faráři, aby byl ženat. Byla-li fara dobrá, tu nechtěl se farář stěhovati; i zůstal na faře sám a pro svou rodinu koupil si dům v městě, kamž mohl snadno dojížděti.

Děkanem ve Velvarech byl od r. 1613 Jan Babecius. Pavel Libertin a Řehoř Vokoun napomenuli jej dle usnesení celé rady, aby řídil se přesně dle patentu pánů defensorů z r. 1618. Měl lid k zbožnosti a k modlitbě vésti a v kázáních proti císaři, papeži a straně pod jednou nebouřiti. Též mu nařídili, aby velikým zvonem zvonilo se ve středu a v pátek a v neděli třikrát, jindy jen dvakrát; pozemky děkanské měl řádně osíti nebo pronajati. Děkan sice slíbil vyhověti, ale z jara r. 1619 se z Velvar odstěhoval. O nástupce nebylo hned postaráno. K slavnosti sv. Jiří rada pozvala Matěje, faráře z Minic, aby s farářem chržínským společně v novém kostele konali služby boží.

Ve škole velvarské působili dva školní oficiálové, tj. správce školy se svým pomocníkem. Ze zpráv archivních zřejmo, že oficiálové se příliš často střídali, což jistě škole k prospěchu nebylo. S podivem jest, jak měšťané správně a pěkně psali. S analfabety v zámožnějších vrstvách se zřídka setkáváme, a to ještě jen obyčejně ženského pohlaví, jež do veřejné školy nemělo přístupu. R. 1619 oznámil ponocný Bartoloměj Brtnička, že šel v noci několikráte kol domu Doroty Kopačky (č. 204) a viděl tam sedláky z Kamenice u piva klidně seděti. Klid však dlouho netrval; přišli tam z protější školy oficiálové a dali se do hádky se sedláky. Způsobili takovou výtržnost, že na zjednání pořádku musil přivolat rychtáře. Rychtář oficiály sice vyklidil, ale ještě přes zed' házeli kameny

a mladší kolega Henrik sedlákům rapírem vyhrožoval, huncfutů, šelem a zrádců nadával. Měli tedy také Velvary nezbedné bakaláře jako Rakovník a mnohá jiná města.

(Pokračování příště)

*****